

Palgavõrdsus

Sooline palgalõhe

Soolist palgalõhet saab arvutada mistahes populatsiooni põhjal: maailmas tervikuna, mõnes konkreetses sektoris või riigis, ettevõtte või ettevõtte üksuse lõikes jne.

Palgalõhe teada saamiseks lahutatakse meestöötajate keskmisest brutotunnipalgast naistöötajate keskmine brutotunnipalk ja saadud summa jagatakse meestöötajate keskmise brutotunnipalgaga. Tulemus näitab, mitu protsenti on naiste brutotunnipalk meeste omast väiksem.

$$\frac{\text{meestöötaja brutotunnipalk} - \text{naistöötaja brutotunnipalk}}{\text{meestöötaja brutotunnipalk}} = \% \text{ naiste brutotunnipalk meeste omast väiksem}$$

See meetod ei võta arvesse, mis tasemel tööd inimesed teevad ehk tulemus ei näita, kas naist või meest sama töö eest erinevalt tasustatakse. Ent uuringute kohaselt on umbes 1/3 soolisest palgalõhest on selgitatav erinevustega meeste ja naiste mõõdetavates tunnustes, nagu ametid, tegevusalad, haridus, tööaeg jne. See tähendab, et **selgitamata palgaerinevus moodustab 2/3 üldisest soolisest palgalõhest**. See viitab diskrimineerimisele ning ühiskondlikele arusaamadele naiste ja meeste erinevatest rollidest ja väärtustamisest.

Võrdne palk

Võrdsest palgast rääkides **võrreldakse samaväärset tööd tegevate naiste ja meeste palku – eesmärk on tagada võrdse töö eest võrdne palk**. Selle eelduseks on palgasüsteem, milles on kindlaks määratud, millised tööd on võrreldavad.

Ametikohtade kategoriseerimiseks on kasutusel erinevaid hindamise metodoloogiad. Üks levinumaid on nn **Hay meetod** ehk Korn Ferry Hay Groupi poolt väljatöötatud ametikohtade hindamise mudel.

Ametikohtade hindamine aitab paremini mõista, kuidas on tasustatud erinevad ametikohad organisatsioonis. Saadud tulemused aitavad näha, kas **palgatasemed on ettevõttes õiglased, vastavad ametikoha keerukusele ning ei diskrimineeri ühtegi töötajat**. Lisaks saab andmete põhjal koostada võrdlusanalüüse ning planeerida karjäärimudelit.

► [Tutvu Hay meetodi põhimõtetega](#)

Palgalõhe ≠ ebavõrdne palk

- Palgalõhe ei võta arvesse ametikohta, rolli, töötulemusi ega senioorsust. Üks põhjuseid palgalõhe taga on, et **mehed täidavad suurema tõenäosusega kõrgemal tasemel (juhtivaid) rolle**. Lisaks on **naistel keskmiselt madalam palgaootus**. Kui seda palga määramisel sarvesse ei võeta ning teadlikult palgavõrdsust ei jälgita, ongi **tulemuseks ebavõrdne palk**.
- **Võrdse palga maksmine sama töö eest on seadustega nõutud**. Enamasti eeldatakse, et samal ametikohal töötavate meeste-naiste sissetulekus erinevust ei ole.
- **Põhjendused palgaerinevuse „välja vabandamiseks“ on piiratud** – staaž, tulemused, kompetents jms peaksid suure populatsiooni puhul olema sarnaselt jaotunud.
- **Iga lahkunud töötaja või uus värbamine muudab statistikat**

Swedbank

